

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám.
A lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
A hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadják el
Azonkívül az összes hirdetési
irodákban.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 36. szám.

Kedd, február 14.

Mezőgazdaságunk fejlődése.

Nagybecskerek, február 14.

A mezőgazdasági téren való haladás kedvét legjobban jellemzi a gazdasági egyleteknek új területeken megindult munkássága. Egy cikk keretében is át lehet tekinteni, mily jelentős a növény-, állat- és gyümölcs-ermelés terén — hogy csak e hármat említsük — a munka s mily sokoldalú is egyuttal. Egyik-másik még csak ízelkes kezdés, de többje már sikerekre mutatthat vissza.

Torontálmegyében egyre-másra alakulnak a mély talajművelésre gözeke-szövetkezetek. A Jásznagykun-Szolnoki Gazdasági Egyesület, valamint a torontáli a buza nemesítésére fordít gondot; ilyen célú a Temesvári Gazdasági Egyesület kísérleti telepe, melynek feladata a hazai vörös buzánkat korábban erővé, a megdülésnek és buzabetegségeknek ellenállóvá és bővebben termővé változtatni, hogy a buza-termelésnél alászállt tiszta jövedelem fokoztassék. A Torontáli Gazdasági Egyesület összehasonlító kísérleteket végezett bánáti, francia és somogyi buzával. A francia buza termőbb, de minőség dolgában a magyar buzánál silányabb és a porüszög iránt fogékony. A somogyi buza sokkal jobb termést adott tavaly, mint a bánáti. A kísérleteket folytatják. Általában a vetőmag javítása érdekében összes egyleteink több-kevesebb munkát végeznek; a Csanádmegyei Gazdasági Egyletnek kísérleti telepe van, mely az Alföldön próbálja ki a még eredményeiben nem ismert trágyázási módokat s a terméshozam, valamint a minőség szempontjából kísérletez több növénnyel. A hüvelyes-vetemények fölkarolása érdekében a szolnok-dobokai, az abauj-tornamegyei indított mozgalmat, utóbbi a borsó termelése érdekében. A Debreceni Gazdasági

Egylet a Hortobágy jövője foglalkoztatja. Félti az állattenyésztést, a magyar szarvasmarha törvesztését, viszont igen extenzívnek látja a mezőgazdálkodást, de a mindenáron való legelőfőlszántás ellen lándzsát tör. A Békésmegyei Gazdasági Egylet rét-öntöző-telepe valóságos mintája a kis öntözőműveknek. A múlt aszályos esztendőben is három sarjukaszálást adott, a lucernát pedig ötször kaszálták. Ennek a területnek java a legvadabb szik volt, melyen még fűszál se serkedt és a csabagyulai vasúti vonairól messziről fehérlett.

A len- és kendertermelés érdekében a pozsonyi a Csallóközben, a komáromi Dunavölgyben honosították meg a lentermelést. Baranyában is oly lendületet vett a lentermelés az Ormánságban, hogy a lengyár létesítése van tervben. A lentermelésre a Torontálmegyei Gazdasági Egylet indított nagyobb akciót, már eddig tizenhat községi kenderáztató létesítése van tervben.

Újabb időben általános buzgóság mutatkozik a gyümölcsfák ültetése iránt. Örömmel nézi, hogy ez a turáni népfaj, mely az árnyékot nem szerette, csak a napsütötte rónát, hogyan változik meg s még a leg-egyszerűbb földmivelő is mint szeret a portáján egy-két gyümölcsfát nevelni? A gazdasági egyletek e téren is dicsérendő tevékenységet végeznek.

Állattenyésztésünkről szólva elsőül természetesen a lóról kell szólni. A magyar ember ősi szokásból szereti a lovat és nincs az a kis földön gazdálkodó magyar, a ki, ha lovat tart, büszke ne volna a maga hoka vagy kesely lovára. A gazdasági egyleteknek, az államnak e téren vezető és irányító és az egész világon elismert tevékenysége után, e téren az jut feladatul, hogy a gazdákat a tenyészirány helyességéről meggyőzzék, csikólegelőket létesítsenek és hogy rendezzenek lókiállításokat,

kat, díjazásokat, belföldi és nemzetközi vásárokat.

Minden gazdasági egylet rendez továbbá egy-két szarvasmarha-jutalmazást s jól sikerült bikavásárokat rendezett az abauj-tornai, aradi, bihari, csiki, temesi, torontálmegyei tenyésztehenek beszerzésénél közreműködött a vas megyei, békésmegyei, komárommegyei, torontáli és csikmegyei gazdasági egylet.

Szóval a legszebb reményekkel kecsegtet mezőgazdaságunk jövője, ha a megkezdett uton tovább haladunk.

A népkonyha ügy.

Nagybecskerek, február 14.

Husz éve szemlelem én is fájdalommal azt, a mit Perl tanár egy év óta szemléli, szintén fájdalommal, hogy Nagybecskereken nincs egy oly helyiség, a hol pihenést, melegedést és esetleg olcsó pénzen étkezést kaphatna a kispénzü vagy vagy ép pénztelen ember. S azt is fájdalommal szemlélem, hogy a társadalmi kivetetteknek még ma is a korcsma, a pálinkás bűzös bódé az a hely, mely legelőbb ad egy kemény padot.

Azt is fájdalommal szemlélem, hogy ha itt ott támad is olykor-olykor vágy egy ily jótékony-sági ház iránt, az nagyon hamar ismét lecsendesül és napirendre térnek felette még az azt óhajtok is.

Én azonban óhajtom, hogy most ne üssük agyon hallgatással az eszmét, mit felvetett legújabb Perl tanár ur. Hozza elő mindenki esztét, szívet, pénzét, erejét, idejét egy oly jótékony-sági ház építésére, mely testi, értelmi és lelki fejlődést és kellemet, jóllétet biztosítson mindazoknak, akik oda betérnek.

Az ügy létrehozása nem lesz könnyű, de azért nem kell visszariadni a kezdetől és az esetleges megvalósítási idő hosszúságától. Kezdjük el a munkát. És pedig először is gyűjtsünk egy helyiség javára, mert ez az első.

És ha a szükséges összeg együtt van, mi

A „TORONTÁL” tárcája.

Van egy leány...

Van egy leány, mosolygó, édes arcú,
Van egy leány, ki engem elhagyott,
És minden lángom, bolygó lidérclángként
Egy édes leány útjára ragyog.
A lábainál tűzrózsák teremnek,
Oh ez a láng enyém volt hajdanán,
Van egy leány, ki fényt rabolt belőlem,
S kiért sötét, kietlen éjszakám.

Ma-holnap újra mosolyog a rózsák
És rózsaként sok ábránd újra nyit,
Ma-holnap száll az emlék, mint a lepke,
És én zokogva várok valakit.
Valakit, aki messze-messze tőlem
Mosolygó arccal új tavaszra vár,
Valakit, akit megsirat köröttem
Tavasznak jöttén minden rózsaszál...

Borsodi Lajos.

A hálátlan.

— De ilyen arcátlan ember! — mormogta Serviet, azt a névjegyet olvasva, amelyet a hivatalnok a bezhott. — Bizonyos ön abban, hogy ez az ember velem akar beszélni?

— Igen, uram.

— Velem személyesen? Talán csak a hivaltalt keresi?

— Nem, uram, önrel személyesen, magánügyben kíván beszélni. Kivallattam már.

— Mondja csak, ugy-e, az az ember körülbelül 35 éves?

— Körülbelül, igen.

— Körszakállat visel? Széles vállu?

— Igen.

— És szemüveget hord? ... csakugyan, az az. Mi az ördögöt akar tőlem? — Bocsássa be.

Serviet, a biztosító társaság tehetséges, fiatal aligazgatója kíváncsian szegte szemét az ajtóra, a látogató belépését várva.

Egész életének egyetlen sötét emléke volt csak s ha a Nicolas Rajou név eszébe jutott, elementáris erővel jutott elő lelke mélyéből annak a régi, sötét emlékeknek a keserűsége. Ez a Rajou volt az ifjuságának kerlelhetetlen szívósága vampirja. Valamelyik pillanatnyi pénzzavarában fordult egyszer hozzá kölcsönért, persze uszorakölcsönért. Rajou adott neki, de ettől az óráról fogva menthetetlen áldozata lett Serviet. Keményebb szívű embert képzelni sem lehetett, mint a minő ez a Rajou volt, aki csodálatos leleményességgel tudta üldözni az adósait, halasztást nem ismerve soha, amit pedig a legridegebb uszorások is adnak. Serviet ifjuságát a Rajou név tette keserűvé. Az árvereztetete el az ingóságait, az okozta Serviet családjának a haragját és Rajou volt az oka, hogy Serviet egy előnyös házassága füstbe ment. A leggonoszabb ellenséget jelképezte Serviet emlékeiben Rajou.

Mialatt a hivatalnok az előszobába ment, hogy a jelentkezőt bebocsássa, Serviet önkéntelenül arra gondolt:

— Ha nem lennék bizonyos abban, hogy nem tartozom neki semmivel, csakugyan félnék ettől az embertől.

Nicolas Rajou félszegen, bátortalanul lépett be, zavartan forgatta kezében a kalapját. Fizikailag alig változott meg nyolc-tíz év óta, amikor Serviet utoljára látta. Hanem a régi, dacos gögje helyett ma csupa alázatosságot tükrözött a külseje, úgy hogy Serviet önkéntelenül is megsajnálta.

— Foglajon helyet, Rajou ur — mondta az aligazgató.

Rajou megindultan mormogta:

— Köszönöm, Serviet ur, ön nagyon szeretetreméltó.

Aztán tovább beszélt:

— Jól megy a dolga, Serviet ur?

— Hát önnek még mindig olyan fényesen, mint az én időmben?

— Micsoda? fényesen? — kiáltott fel Rajou. — De hát nem tudja ön, mi történt velem? ... nem mesélték önnek?

— Nem, mi történt?

— De hát, kedves Serviet ur, hiszen engem a szó szoros értelmében kifosztottak a hitelezőim. Végül oly rosszul ment az üzletem, hogy elárvereztek. Mindenemet ellicitálták... Azóta öt év múlt el és én azt sem tudom, miből élek azóta. Mindenki nekem esett.

— Hát a barátai? nem segítettek azok magán?

— Talán el sem hiszi nekem, Serviet ur, ha kijelentem, hogy sok embernek tettem szíves-séget... De ha most ezekhez az emberekhez fordulok, úgy bánnak velem, mint a kutyaival! Kidobnak, kirugnak... Végül az elkeseredés a következő gondolatra juttatott: Ha azok az emberek fordulnak el tőled, akiknek segítettél — mondom magamban — akkor kísértsd meg a többiekkel, akikkel te bántál rosszul. Azok talán már nem neheztelnek rád s szánakozni fognak a nyomorodon... És önre gondoltam, Serviet ur.

Serviet meglepetten pattant fel:

— Én rám gondolt? Miért Rajou ur?

Rajou lesütötte a szemét:

— Hogy egy aranyat kérjek öntől kölcsön, Serviet ur... Szavamra mondom, ma még nem reggeliztem!

A szánalom megindította Serviet-t. Valóban, régi gyűlölete elpárolgott ez előtt az ember előtt.

hamar együtt lehet, mert 8—10 ezer forintot nem oly nehéz ily nemes intézetre összehozni, aztán megkezdődhetik a munka. A munka vezetésére mindenesetre egy hozzáértő s az ügynek élő embert és nőt kell felvenni, aki aztán azt eszközölje, hogy a felállítandó intézet, melynek neve leghelyesebben „Jótékonyági ház” vagy mint Svájcban, alkoholmentes vendéglő lehet. Négy címet kell adni, nehogy úgy járjunk mint a nagy-kikindaiak, hol egy nemes ember barát saját, pénz csinálta meg a „melegedő szobát”, de a melybe bemenni, úgy hallom, még a koldusnak is derogál. Szóval csak tegyünk már egyszer valamit ez ügyben és pedig gyorsan, hogy ne aludjék el megint a Perl tanár által felvetett nemes és valóban Nagybecskerekben igen szükséges emberbaráti ház felállítása.

Szalay József.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 12 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Ülések a városnál.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt fél 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, a melyen a legközelebbi városi közgyűlés elé kerülő ügyeket készítették elő.

Tegnap délután a város jövedéki bizottsága ülésezett, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Görög keletiek ünnepe.** Görög keleti polgáraitaink holnap ünneplik meg Jézus bemutatásának ünnepét. Ez alkalommal holnap délelőtt 10 órakor egy a belvárosi, mint a Váralja-utcában levő gör. kel. templomokban ünnepi istentisztelet lesz.

— **Községi tisztújítások.** A vármegyében most folyó községi tisztújításokról a következő értesítéseket kapjuk:

Keglevichházaán Hadfy Károly járási főszolgabíró elnöklésével albiróvá Huhn Gellértet, albiróvá ifj. Bayer Józsefet, esküdtekké Kunst Józsefet és id. Kühn Miklóst, pénztárnokká Marschang Pétert, közgyámmá Blencz Sándort választották meg.

Pusztá-Kereszturón biróvá Laczi Andrást választották meg 61 szavazat közül 11 szótöbbséggel, albiróvá Kocsis Lajost, esküdtekké Kardos Pált és Siha Istvánt, pénztárnokká Süli Imrét, közgyámmá Kardos Andrást.

Bolgártelepen biróvá ifj. Bartulov Bónót 7 szavazattöbbséggel, albiróvá Kalapiz Balázst, esküdtekké id. Topcsiov Pétert, közgyámmá Telbisz Györgyöt.

Ferenczszállásán biróvá Dudás Pétert, albiróvá Márkus Antalt, esküdtekké Makra Istvánt és Faragó Györgyöt, pénztárnokká Tari Vincét.

Porgányon biróvá Pósa Pált (20 szavazat közül 11 szavazattal), albiróvá Szücs Andrást választották, esküdtt lett Bali András, pénzbeszedő Zubán Imre.

Kis-Zomboron biró lett Viola Bálint, albiró Papp Mihály, esküdtt Tóth Antal, Bódi János, Bódi Péter, ifj. Ambrus István, pénztárnok Ambrus András és közgyám Matuszka István.

Szerb-Csanádon folyó hó 9-én volt a választás, mely alkalommal biróvá egyhangulag Vlascsity Nóvát, albiróvá szótöbbséggel Szokol Pált, esküdtekké Koreck Adámot, Kracsun Zsivánt, Bojta Meliát és Oberkucz Urost, pénztárnokká egyhangulag Wolf Antalt választották meg. Legérdekesebb volt a közgyámi választás, melyen egy Richter Lajos, mint Schmelzer Frigyes 155—155 szavazatot nyert és sorshuzás útján Richter Lajos lett a közgyám.

— **A szerb egyházi dalárdából.** A nagybecskereki gör. kel. szerb egyházi dalárda választmányja tegnap délután ülést tartott, amelyen tikárának Gruncsics Dusánt, pénztárnoknak Relyics Miklóst, könyvtárosnak pedig Stefanovics Milost választották meg egyhangulag. A választmány egyben elhatározta, hogy március hó 12-én, a gör. keletiek utolsó farsangján az egyet mulatságot rendez, amelyen a szerb tanítók tambura zenekara is közre fog működni.

— **Állami ménék Nagybecskerekben.** A verseci állami méntelep-osztály az ez évi idényre a következő méneket küldte Nagybecskerekre: Leppert, (félvér.) Ménesbírtok, (félvér.) Gidrán, (félvér.) Urambátyám, (félvér.) Jusszuf, (arabs.) Ságia, (arabs.) Leányka, (arabs.) Durcás, (Nonius.) A ménék folyó év július 1-ig maradnak Nagybecskerekben.

— **Halál a pincében.** Thiesz Karolina nagybecskereki varrónő vasárnap este kézimunkát vitt a Német-utcában levő Steyer-féle házba, vigyázatlanságból azonban nem vette észre, hogy a folyosón levő pince ajtaja nyitva van s a pincébe esett, még pedig oly szerencsétlenül, hogy egy felóra múlva meghalt. Ez ügyben a kir. ügyészség megindította a vizsgálatot, melynek folyamán kiderült, hogy a szerencsétlenségnek csakis Thieszné vigyázatlansága volt az oka, miért is az ügyészség minden további eljárást beszüntetett. A szerencsétlenül járt asszonyt ma délután temették el nagy részvét mellett.

— **Gyermekehlítést az árokban.** Szentpéter község mellett az árokban egy csecsemő hullaja találtatott egy gyapotrongyba betakarva. Ezt a száraz és rideg hivatalos jelentést kapta a perjámosi csendőrség. A nyomozás megindult, hogy mikép került a csecsemő az árokba és ki volt az, aki oda tette? Semmi adat, semmi nyom nem adott utmutatást a nyomozást vezető csendőrségnek, de Zejk János, a perjámosi csendőrség őrmestere nem vesztette el reményét és iszkadatlan türelemmel és kitartással keresett és kutatott a bűnös után. Buzgalma és ügyessége leküzdött minden akadályt és egy szép napon megállapította, hogy a csecsemőt annak anyja Vujszik Katalin és nővére Vujszik Dinka tették ki az utmenti árokba, előbb azonban egy kendővel megfojtották. A két gyermekgyilkos

asszonyt a nagyszentmiklósi járásbiróságnak adták át.

— **A ki a koldust meglopja.** Törökkanizsán Pécskanin Gyurica ottani szegény ember kis kunyhója leégett. Hogy az elszegényedett ember éhen ne vesszen, engedélyt kapott a kéregetésre. Nagy nehezen összekoldult 2—3 véka buzát s bezárta azt kunyhójának épen maradt kamrácskájába. Egy éjjel azonban valaki feltörte a kamrát s ellopta a szegény ember összes vagyonkáját. A csendőrök a többször büntetett Gruics nevű suhanc személyében kinyomozták a tettest, akinél megtalálták az eladott buzácska árát.

— **Leütötte a kémény.** Takács György ókánizsai kéményseprő-segédnek kinos kalandja volt minap. Az egyik ház tetőjén a kéményt tisztogatta, mikor a hirtelen bedőlő kémény leütötte a lábáról Takácsot, aki lefelé gördült a tetőzetten. A tetőzet szélén megakadt és így szerencsére nem eshetett le a földre, de azért igen súlyosan megsérült a fején.

— **Szállodaátvétel és megnyitás.** A helybeli Korona kávéház és szálloda február 15-től kezdve tulajdonost cseréli, amennyiben Winkler O ur, aki külföldön is működött hosszabb ideig és e téren kiváló tapasztalatokra tett szert, megvette a szállodát, amelyet legközelebb a modern igényeknek megfelelően át fog alakítani és a tavaszra Milán híres cigányprimás bandáját szerződtette.

— **Megszökött szerelmes pár.** Murányról írják, hogy Luka Sándor odavaói jómódu gazda 18 éves leánya, Milka ellenátihatlan szerelmet táplált Dugacsku Traján 22 éves legény iránt és elhatározták, hogy mivel másképp nem lehetnek egymáséi, megszökönek. A leány magához vette minden értékes holmiját, édes apját is meglopja, s megszökött kedvesével. Boldogságuk azonban nem tarthatott soká, mert az apa fejjelentette az esetet a csendőrségnek, mely a megszökött szerelmeseket Szécsányon kinyomozta és a leányt visszavitték szüleikhez.

— **Elfogott sikkasztó.** A temesvári rendőrség tegnap a józsefvárosi pályaudvaron egy kőrözölével alapján letartóztatta Gönecz János volt temeskubini máv. pénztárnokot, aki 2000 koronát sikkasztott az állami vasuti pénztárból. Kihalgatása után átszállították a fehértemplomi kir. ügyészséghez.

— **12 éves fiú merénylete az apja ellen.** Mint Temesvárról írják, Kronberger János 12 éves romlott lelkű fiú szombaton egy tehénbört lopott Reschhofszky Armin kereskedőtől, amiről édes apja tudomást szerezvén, fiát fejjelentette a rendőrségnek. A fiú e fölötti düheben kést rántott saját édes apja ellen, azt hasba szúrta és eimeneült. Eddig még nem tudtak rákádni. Az apát ápolás végett bevitték a kórházba.

— **Testvérgyilkosság.** Hajmeresztő gyilkosság történt tegnap délután Kelmák temesmegyei községben. Tugulescu György ugyanis az ottani nagykörösmában, tánc közben összeveszett öccsével, Nikolaival, aki dulakodás közben előrántotta forgópisztolyát és bátyját lelőtte. A szerencsétlen a helyszínén nyomban meghalt. A gyilkost letartóztatták a csendőrök.

Hanem, amikor a zsebébe nyúlt, hogy a kért összeget előkeresse, még sem fojthatta el az igazság érzetét, hogy legalább megleckéztesse egykori izzorását. Hanem Rajou maga is érezte bűnös voltát s éppen nem kímélte önmagát.

— Tudom, Serviet ur, hogy én nem voltam mindig tisztességes önnel szemben. De rosszul tettem . . . tulságosan kemény voltam . . .

— Emlékszik, Rajou, hogy árvereztetett is?

— Oh igen!

— Valamennyi butoromat nyilvánosan elárvereztette.

Rajou sóhajtott:

— Igen, 1891-ben. Akkor jó időm volt!

— És az árverés miatt félbeszakadt egy gazdag házasságom!

— Még ma is bánom, Serviet ur; szavamra mondom, ma is bánom. De olyan ember, olyan nemeslelkű ember, mint ön, képtelen a bosszuállásra . . .

— Azt nem is mondom . . .

— Különbem nem lehetetlen, hogy éppen az én kemény eljárásom hozott önnek szerencsét, Serviet ur. Ma gyönyörű állása van s azt mondhatja: „Igen, amikor fiatal voltam, nyilvánosan elárverezték a butoraimat és mégis megmutathatom az embereknek, hogy lesz belőlem valami!”

Serviet nevetett.

— No, itt az aranya, Rajou; igyekezzék rendbe jönni.

— Felesleges önnek hálálkodnom, Serviet ur; ön életre-halálra lekötöztetett!

Serviet kezét nyújtott neki és az ajtóig

kísérte. Amikor pedig ismét egymagában ült az íróasztalánál, a cigarették füstjén át a szerencse forgandósága fölött ábrándozott.

Néhány héttel később ismét jelentkezett Rajou. Valami kis állást talált, de a gazdája a bukás szelére jutott s nem volt képes kifizetni a hivatalnokai illetményeit. Serviet hamar átértette ezeknek a szavaknak az értelmét. Még öt frankot adott neki és munkára buzdította őt.

— Hja, az én koromban bajos munkát találni, Serviet ur. De ha ön oly szíves volna és nagy befolyásával talán valahová besegítené . . .

Serviet ezt is megígérte s a válasz átvételének ürügye alatt Rajou másnap megvárta őt a hivatal kijárata előtt, amikor a hivatalnokok távoznai szoktak. Rajou minden áron valami kávéházba akarta csábítani a jóltevőjét, de Serviet inkább ujjabb tizenöt frank kölcsönt kockáztatott, hogy megszabaduljon a kellemetlen embertől.

Ettől fogva Rajou csaknem mindennap ott várakozott a hivatal kijárata előtt. Már messziről köszöntötte Serviet-t, aki boszankodva akart menekülni, de ez lehetetlen volt. Még néhányszor ki kellett nyitnia az erszényét. Egy napon végre kijelentette:

— Hallja, Rajou, ez már sok! . . . az én viszonyaim nem engedik meg, hogy ilyen bőkezűen eltartsam az ellenségeimet . . . Hiszen máris sokkal tartozik nekem.

— Ez a legutolsó alkalom, Serviet ur.

— Sajnálom; nem adok.

— Hogyan? Ön megtagadja? . . . Istenem! ha az ember nyomorba jut, lám, hogy elfordulnak tőle a barátai is!

Az aligazgató abban bizott, hogy vég-

legesen lerázta magáról a kellemetlent. Egy héttel később azonban mosolygó arccal ismét ott állott a kapu előtt Rajou. Éppen vége volt a hivatalnak s a tisztviselők sűrű csoportban, cigarettázva távoztak.

— Micsoda! Már megint maga? . . .

— Az, most azonban vége a bajnak, Serviet ur. Van már állásom.

— Annál jobb, Rajou, annál jobb!

— Csak egy kis óvadékra volna szükségem . . . Ha száz frank óvadékom volna, azonnal három-négyszáz frankot keresnék havonta . . . Tehát így szóltam magamban, hiszen itt van Serviet! . . . Ilyen alkalmat nem enged elszalasztani egy öreg . . .

— Megbolondult? száz frank! — kiáltott Serviet. — No ez igazán jó.

— Megtagadja tőlem? bámult Rajou. — Lehetetlen!

— Kereken megtagadom és felkérem önt, hogy többé meg se szólítson. Értette?

Minthogy a hivatalnokok megálltak s már csoportosulni is kezdtek, Serviet sietve távozott.

De Rajout annál hangosabban kiáltott utána:

— Elmegy! itt hagy! megtagadja tőlem! . . . nekem! . . . ő . . . akit én százszor lekötöztettem . . . amikor még senki-semmi volt . . . Halátlan! szivtelen! pfuj! utálom az ilyen emberek! . . .

Ettől fogva az egész hivatal Serviet aligazgatót a legszivtelenebb és leghálálanabb embernek tartotta s ezt a rossz véleményt Serviet soha sem heverte ki.

Alfréd Capus.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A király informálása.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szabadelpárti körökből konstatálják, hogy Kossuth Ferenc királyi kihallgatásával forma szerint is megszűnt annak a vádnak a jogosultsága, hogy a királyt nem informálják minden irányban. Ezután bármi is történjék, bármiképp forduljon is a kibontakozás, tisztában lesz vele az ország, hogy sem illetéktelen beavatkozás, sem egyoldalú informálások nem játszanak szerepet, hanem csak oly mozzanatok, a melyek a mértékadó tényezők szándékaiban és elhatározásaiban gyökeresnek. Így tehát a nehézségeket és akadályokat senki sem irhatja többé a rosszul informáltság rovására, hanem számolnia kell a tényekkel s azokhoz kell alkalmaznia politikáját.

Andrássy Bécsben.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Andrássy Gyula gróf valószínűleg holnap Bécsbe utazik, hogy a királyt informálja s hir szerint rá akarja bírni a felséget, hogy az országgyűlést ne halasztassa el.

A király Budapesten.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint a király február folyamán mindenesetre Budapestre utazik, de az időpont dolgában még nem történt megállapodás.

A király adománya.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Salzburgból táviratozzák, a király Salzburg városának a tervezett Mozart-ház építésére magánpénztárából 20.000 koronát adományozott.

A ferencvárosi választás.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Ferencvárosban dr. Ballagi Aladárt ma egyhangulag képviselővé választották.

Az orosz forrongás.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról jelentik: A kormányhoz közelálló körökben hire terjedt, hogy a nemzetgyűlést két héten belül összehívják. Allítólag ezer delegációs fog résztvenni benne. A nép képviselői első sorban békét, aztán reformokat óhajtanak.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sűrűgönyzik, Witte hir szerint késznek nyilatkozott arra, hogy a nemzetgyűlésen elnököljön. Minden héten többször lepecsételt iratokat kap a cártól.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik: A Standard levelezője megerősíti azt a hirt, hogy a cár kihallgatáson fogadta ifjabb Tolsztoj Leót, aki nagy szlavofil. A cár kijelentette, hogy a nemzetgyűlés összehívását nem ellenzi, sőt ezt a lépést szükségesnek is tartja. Majd azt jelentette ki, hogy benne még elég optimizmus van annak föltevésére, hogy Oroszország sikeresen fogja befejezni a háborút.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A lengbergi „Dziennik Polszki” című lap varsói értesülése szerint Witte kijelentette, hogy hat héten belül a miniszteri testületben tárgyalni fogják a lengyel kérdést is. Bizonyos engedmények megadása nincs kizárva, de nagyobb reformok nem várhatók.

Az orosz-japán harctérről.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bernből jelentik: A berni nemzetközi békeiroda külön felhívására a neufchâteli szabadkőműves-központ a szabadkőműves páholyokat felszólította egy

kérvény aláírására. A kérvény a japán és az orosz kormányhoz van intézve és annak szükségét hangoztatja, hogy mindkét állam hosszabb fegyverszünet kötésével tegye lehetővé, hogy mindkét félre nézve kielégítő, tisztességes békekötés jöjjön létre.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Newyork Herald tokiói jelentése szerint Oyama marsal február végén döntő ütközetre fogja kényszeríteni Kuropatkin s ez irányban már hozzá is fogott a megfelelő hadi intézkedésekhez.

Montignoso grófnő ügye.

Budapest, február 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Firenzéből táviratozzák: Montignoso grófnő ügyvéde kijelentette egy hirdetőnek, hogy a grófnő ügye kedvezőre fordult. Körner dr. igazságügyi tanácsos le fog mondani arról, hogy Monica hercegnőt azonnal kiadják neki, hanem a rendes törvényes utra fog lépni. Közben valószínűleg sikerülni fog az ügyvédeknek, hogy a királyt rábírják a grófnő kívánságainak teljesítésére, úgy, hogy a most felmerült differenciákat mindkét fél melegegésére eloszlássák.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1905. február 14.

A készruzület hivatalos árjegyzései:

Buza	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára	
	Kilós	kor-tól kor-ig	Kilós	kor-tól kor-ig
Tiszavidéki új	76	—	80	20.10
Pestvidéki új	76	—	80	20.20
Bánsági új	76	—	80	20.10
Bácskai új	76	19.70	80	20.30
Rozs elsőrendű				14.80
„ másodrendű				14.50
Árpa takarmány				14.25
„ égetni való				14.05
„ sörözésre való				0.—
Zab				13.95
Tengeri bánsági				15.50
„ másnemű				—
Repce káposzta				—
„ bánsági				—
Köles				0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, február 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak mintegy tíz fillérrel emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.97
Buza (októberre)	8.71
Tengeri (májusra)	7.16
Zab (áprilisra)	7.08
Rozs (áprilisra)	7.77

Közgazdaság

Takarékpénztári közgyűlések.

Február 19. A „Módsi takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 19. Az „Alibunári járási takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 19. A „B-komlósi takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 19. A „Beodra-karlovai önségélyző szövetkezet” közgyűlése.
 Február 19. A „Beodra-karlovai takaré- és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
 Február 19. A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 26. A „Jarkováci népbank részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 26. Az „Ittebei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 26. Az „Antalfalvai előlegezési és hitelegylet mint szövetkezet” közgyűlése.
 Március 5. Az „Alibunári járási hitelszövetkezet” közgyűlése.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1905. évi február hó 14-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	9.30 korona
kétszeres		7.20
rozsa		6.—
árpa		7.—
zab		6.50
kukorica		7.30
	uj	6.50
repce		11.—
széna I.		10.—
„ II.		5.—
szalma I.		4.—
„ II.		3.—
burgonya 1 kilogr.		0.14
marhahús I. 1 kilogr.		1.04
„ II.		0.96
borjú hús		1.40
disznó hús		1.20
juh hús		0.80
zsír		1.60

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc
 Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 47 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Versezről, Alibunárról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
 Mórósról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 37 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 8 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 8 óra 40 p.
 Szegedre: (motorkocsi) d. u. 12 óra 53 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 8 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 38 p.; délután 6 óra 10 p.
 Mórósról: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

499/P. 1905. szám.

160—3.3

Hirdetmény.

A nagybecskereki királyi törvényszék, mint birtokbiróság közhirre teszi, hogy a Temesvölgyi vízszabályozási társulatnak Bóka község és pedig Horvát- és Szerb-Bóka érdekeltjei elleni Bóka község határában, a Temesmenti töltés erősítéséhez szükséges földterületek kisajátítása iránt folyamatba tett ügyben a kártalanítási eljárás megindítottán, a tárgyalásra határnapul 1905. évi február hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája Bóka község házához kitűzetett, arra az érdekelt tulajdonosok s az összes telekkönyvi érdekelt, valamint a távollevők és ismeretlen tartózkodásuk részére kirendelt ügygondnok dr. Sándor Mihály nagybecskereki ügyvéd, oly hozzáadással idéztetnek meg, hogy az érdekelt elmaradása a kártalanítás fölött hozott érdemleges határozatot nem gátolja s az egyéni külön értesítésnek elmaradása vagy a tárgyalásról való elmaradása miatt igazolásnak helye nincs s végül, hogy a kártalanítási eljárás a horvátbócai 1032, 1386, 1390, 1385, 123, 14, 930, 1265, 160, 63, 65, 204, 159, 103, 157, 67, 147, 106, 200, 1174, 69, 1434, 319, 924, 1315, 1316, 1168, 1273, 1168, 2, 5, 325, 1159, 1160, 72, 11, 998, 457, 772, 996, 674, 930, 1051, 142, 1497, 164, 185, 75, 1421, 1422, 1423, 716, 19, 190, 1175, 779, 463, 129, 1342, 1096, 564, 106, 107, 1585, 187, 892, 779, 341, 1384, 1484, 1503, 479, 918, 1368, 79, 1540, 82, 80, 85, 140, 204, 139, 138, 463, 136, 1129, 1128, 88, 10, 576, 779, 1030, 1365, 1390, 1385, 1032, 1033, 134, 779, 128, 12, 82, 1540, 1490, 1530, 94, 85, 140, 204, 138, 139, 468, 1129, 136, 1128, 88, 10, 998, 204, 1033, 1032, 1356, 1390, 1385, 1030, 1529, 96, 1530, 1533, 97, 779, 128, 134, 998, 630, 93, 1521, 1562, 998, 694, 1016, 72, 1159, 1160, 325, 5, 2, 1168, 1273, 7, 924, 319, 1334, 1174, 200, 108, 147, 67, 157, 103, 65, 204, 159, 114, 762, 1265, 930, 107, 1584, 1337, 94, 1529, 96, 1530, 69, 79, 78, 918, 479, 1468, 1133, továbbá a szerb-bócai 3160, 55, 334, 902, 1352, 358, 344, 342, 987, 547, 987, 164, 106, 1559, 1362, 671, 1057, 471, 289, 718, 1427, 357, 737, 342, 80. számú telekjegyzőkönyvekben fennjegyzett ingatlanokból a kisajátítási összeírásban megjelölt területekre rendeltetett el.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint birtokbiróságnak 1905. évi január hó 18-ik napján tartott ülésében.

Zsiros Lajos s. k., Horvath s. k.,
 kir. törvényszéki elnök. kir. törvényszéki jegyző.

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a helybeli

„KORONA“ szállodát

mai napon megvettem s azt *foljó évi február hó 15-én megnyitóm.*

Mint a budapesti „ROYAL“ nagy szállónak éveken keresztül volt tükára, a berlini *Monopol*, a karlsbadi „Glattauer“, a temesvári „Koronaherceg“ szállók üzletvezetője azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb követelményeknek is megfelelhettek.

Március hó folyamán az összes helyiségek a legmodernebb követelményekhez mérten lesznek átalakítva.

Ebéd és vacsora előfizetés étlap szerint 42 korona havonta, házon kívül is.

Kitűnő konyhám és eredeti, kitűnő itálaimért mindég kezeskedem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

WINKLER,

a „Korona“ szálló tulajdonosa.

Figyelmes kiszolgálás. — Bel- és külföldi lapok.

A termet

egyletek, társaskörök és magántársaságoknak

mulatságokra

és

alkalmi összejövetelekre

teljesen ingyen átengedem.

Winkler,

a „Korona“-szálló tulajdonosa.

187-21

1899. V. 495/16. szám.

184-11

Árverési hirdetmény.

Atulírott bírói kiküldött az 1881. évi 60. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírósnak 1899. V. 495/1 számú végzése következtében dr. Recht Gusztáv bécsi ügyvéd által képviselt Steiner és Recht bécsi cég alapfoglaltató, a perlaszi kir. járásbírósnak 1900. V. 169/1. számú végzése folytán dr. Billitz Béla nagybecskerekéri ügyvéd által képviselt Eisenstädter S és társa cég, a perlaszi kir. járásbírósnak 1901. Fm. 100. számú végzése folytán Molnár Gyula és fia Ferenc titeli cég, — elsőnek 434 kor. 90 fillér, másodiknak 316 kor. 92 fillér, harmadiknak 35 korona s jár., továbbá ugyancsak a perlaszi kir. járásbírósnak 1902. Sp. I. 170/2. számú végzése folytán Török Lajos perlaszi ügyvéd által képviselt Jorgovits Sándorné újvidéki lakos 120 kor. követeleése javára mint felülfoglaltatók, ugyancsak a perlaszi kir. járásbírósnak 1902. V. 99/5. számú végzése folytán dr. Annau Ernő nagybecskerekéri ügyvéd által képviselt Bencze Antal s fia nagybecskerekéri cégnek 199 kor. s jár., a perlaszi kir. járásbírósnak 1904. V. 371/1. számú végzése folytán dr. Kolpaszki István budapesti (IV., Lázár utca 18.) ügyvéd által képviselt Perlaszi új takarékszövetkezethez 80 koronás követelése javára, mint részbeni felülfoglaltatók javára, Engl Zsigmond és neje Katalin perlaszi lakosok ellen az 1899. évi november hó 2-án foganatosított s későbbben felülfoglalt 642 koronára felbecsült különféle szobabutorok s könyvek-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbírósnak 1899. V. 495/16. sz. végzése folytán a 434 kor. 90 fillér tőkeből még hátralékos 134 kor. 90 fillér tőke, ennek 1898. évi október hó 2-től járó 5% ka-

mata, 88 kor. 75 fillér eddig már megállapított költségek erejéig Perlaszon végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére 1905. évi február hó 23-ik napjának d. u. 2 órájára kitűzetik s az ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a becsáron alul is el fognak adni.

Miután az elárverezendő ingóságok mások javára is le- és illetve felülfoglaltattak, tehát kielégítési jogot azokra mások is nyertek, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1905. évi február hó 5-én.

Mixich János,

kir. bírósági kiküldött.

Utcai szoba.

Csinosan butorozott utcai szoba,

— külön bejárattal —

==== kiadó. ====

Cím a „Torontál“

==== kiadóhivatalában

(99-x.12)

146. sz. kig. 1905.

182-31

Árlejtési hirdetmény.

Partos község képviselőtestületének folyó évi február hó 11-én 7. szám alatt kelt határozata alapján pásztorház, bika és ménistálló ujonnan építendő lakrészeire nézve 3628 korona 60 fillér kiküldötti ár mellett az árlejtési hirdetmény ezennel kibocsájtatik, mely árlejtés folyó évi március hó 2-án d. e. 9 órakor Partos község-házánál fog megtartani.

Árlejtetni kívánók 10% bánatpénzzel ezennel meghívattak.

Az árlejtés egyéb feltételei s a törvényhatóságilag jóváhagyott építkezési tervezet a Partos községi jegy ői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Partoson, 1905. évi február hó 12-én.

Hajnal Manó,
jegyző.

Radosev Petru,
bíró.

Kiadó lakás.

A Kínizsi- és Gimnázium-utca sarkán, a „Club“-kávéházzal szemben egy

==== utcai lakás

==== boithelyiséggel vagy anélkül

==== azonnal kiadó. ====

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(32-x.23)

Egy jókarban tartott

Bösendorfier féle

ZONGORA
eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Wattay Endre

Melencei-utca.

(185-1.1)

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Kükküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: **Caspari Frigyes Medgyes,**

Na gyküküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (55-24.9)

Törökbecsei járás főszolgabírájától.

1635 szám. 1905.

183-31

Pályázati hirdetmény.

A törökbecsei járáshoz tartozó Karlova községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket 1905. évi február hó 28-áig annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

J a v a d a l m a z á s :

1200 korona évi fizetés, 300 korona uti átalány, 38/4. hold föld haszonélvezete és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Törökbecsén, 1905. február 13-án.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró, tb. vm. főjegyző.

Ügyes,

szépirásu fiatalembert, lehetőleg kereskedelmi iskolát végzettet, keres

— azonnali belépésre —

helybeli cég

Ajánlatokat a „Torontál“

kiadóhivatala, továbbit

„Ügyes 98n“ jelige alatt.

(96-x.17)

5927. sz. kig. 1904.

181-31

Hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járási utibizottság az 1905. évre szóló költségvetésben a nszmtiklós-keglevichházi (vicinális) 0-1-750 kilométer utszakaszának kö-atappal leendő kiépítését 22.267 korona erejéig engedélyezte, ugyszintén kimondotta, hogy a már kiépített nszmtiklós-óbessenyői ut javítására 130 köbméter borossebesi tört kő szállítassék 2022 korona értékben.

Az említett munkálat és közszállítás foganatosításának bi tositása céljából 1905. évi március hó 6-án d. e. 9 órakor szerb-nagyszentmiklós község kis tanácsstermében zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajók felhívattak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 9 óráig hozzám annyival inkább adják be, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és a részletes feltételek hivatalomban a rendes hivatalos órák alatt naponkint megtekinthetők.

Nagyszentmiklóson, 1905. február 10.

Hadfy,
főszolgabíró.